

Manifestațiile antiguvernamentale de la 7 aprilie 2009 dau multora astăzi senzația de confuzie. Părerile privind cauza și natura evenimentelor de acum un deceniu devin tot mai împărțite, scrie Petru Bogatu pe www.deschide.md, preluat de Romanian Global News.

Un protest spontan

„În centrul capitalei s-a dezlănțuit un protest spontan. Mulțimea scandează Jos comuniștii! Între timp între protestatari se strecoară niște persoane dubioase. Infiltrându-se profesional, fără ca lumea să bănuiască ceva, aceștia atrag manifestații pașnici din piață în fața Palatului Prezidențial, incitându-i împotriva forțelor de ordine”.

Credeți, probabil, că pasajul de mai sus este o descriere a evenimentelor de la 7 aprilie? Eroare. Am reprodus un fragment dintr-o adnotare la romanul Măine în Rusia de Eduard Topol, editat în anul 1987. Dar să le luăm pe rând.

Unii consideră că acum zece ani a avut loc o revoluție anticomunistă. Alții, dimpotrivă, afirmă să la mijloc n-a fost nimic altceva decât o provocare. Numai că vina pentru izbucnirea violențelor este pusă, în funcțiile de simpatii politice ale celor care emit astfel de ipoteze, ori pe seama lui Voronin, ori pe seama opoziției democratice.

Ca martor ocular și participant la mitingurile și demonstrațiile antiguvernamentale care au început, de altfel, în seara zilei de 6 aprilie 2009, cu scandări unioniste, proromânești și anticomuniste, pot să spun că în faza inițială nucleul dur al protestatarilor îl constituiau tinerii, cu precădere studenții. La USM, de exemplu, unde eram profesor, fuseseră suspendate orele de curs, deoarece toată lumea era în stradă.

Două într-una

A fost o autentică revoltă populară care până la urmă a contribuit în mod decisiv la căderea regimului Voronin în vara aceluiași ani. Atâta doar că la 7 aprilie 2009 s-a produs nu o singură acțiune, ci cel puțin două.

În paralel cu demonstrația pașnică din Piața Marii Adunării Naționale, în fața sediului Președinției s-a derulat autonom un alt miting care a degenerat rapid în violențe. Majoritatea dintre cei care manifestau în fața Casei Guvernului, unde mă aflam și eu, habar nu aveau ce se întâmplă pe Bulevardul Ștefan cel Mare între clădirea Parlamentului și cea a Președinției.

Astfel, la 7 aprilie au avut loc două manifestații într-una. Subsemnatul am aflat de la Sergiu Mocanu că un grup de persoane a pătruns în Palatul prezidențial și l-a devastat. Și cei mai mulți dintre protestatorii din Piața Marii Adunări Naționale nu a știut o vreme că demonstrația pașnică a îmbrăcat forme violente.

Manifestații confiscate

Impresiile de la fața locului, coroborate ulterior cu analiza modului în care s-au derulat evenimentele în acea zi, m-au întărit în convingerea că revolta populară fusese deturnată de serviciile speciale ruse. Nu întâmplător, Moscova a declanșat o isterie antiromânească în zilele de 4 și 5 aprilie, iar în a doua jumătate a zilei de 7 aprilie a ieșit la rampă ambasadorul Rusiei la Bruxelles Cijov care a acuzat România în termeni violenți de organizarea protestelor.

Enigmatică întrerupere a Internetului, dispariția Declarației de independență, tragerea unor focuri de armă înspre sediul Ambasadei SUA la Chișinău și închiderea hotarului de la Prut nu fac decât să confirme indirect faptul că autoritățile moldovene au fost ținta unei intoxicații rusești. Voronin a pierdut controlul asupra evenimentelor și a mușcat momeala ce i s-a întins: a ordonat arestarea în cursul nopții a participanților activi la proteste și judecarea lor abuzivă chiar în sediile sectoarelor de poliție.

M-am bazat însă nu doar pe memorie. La solicitarea unei edituri, am lucrat, alături de alți autori, la o carte despre revolta populară de la 7 aprilie 2009„Revoluția Twitter, episodul întâi: Republica Moldova (coordonator Nicolae Negru). Datorită acestui fapt, am avut ocazia să

vizionez înregistrări video și reportaje televizate realizate la fața locului. Toate acestea mi-au creat impresia că evenimentele de la 7 aprilie s-au mai întâmplat odată.

O conspirație anticipată de un roman polițist

Indivizii mascați și cu rucsacuri în spate, instigând lumea din jur și acționând într-un mod suspect de organizat, se desprindeau de masa de manifestanți, aruncau cu pietre în polițiști, dărau ușile cu o abilitate de invidiat și intrau în sediile unor instituții de stat. Filmul evenimentelor de la 7 aprilie parcă-l mai văzusem cândva.

Am regăsit în biblioteca de acasă și am recitit cartea *Măine în Rusia* de Eduard Topol. Publicată în 1987, acesta a prezis cu patru ani înainte puciul GKCP din august 1991. Curios este faptul că autorul anticipează nu doar tentativa de răsturnare de la putere a președintelui Gorbaciov, ci și, într-un fel, protestele de la 7 aprilie 2009 din Chișinău.

Scenariul conspirației comuniste din defuncta URSS, imaginat de Topol, coincide până în cele mai mici detalii cu cel al deturnării manifestației pașnice de acum zece ani în Republica Moldova. În romanul său, forțele speciale, îmbrăcate în civil, se amestecă rapid cu oamenii simpli și îi provoacă să atace instituțiile oficiale.

Asemănările sunt de-a dreptul uluitoare. Nici timpul, nici spațiul însă nu-mi permit să dau mai multe amănunte. Toate aceste similitudini dintre o lucrare de ficțiune artistică și evenimentele reale de acum un deceniu le prezint cu lux de amănunte în cartea *Viața secretă* pe care nu pot s-o uit apărută la finele lui 2018.

În roman complotiștii câștigă. La 7 aprilie 2009 aceștia până la urmă au capotat. Socoteala lor de-acasă nu a coincis cu cea din târg.

Eduard Topol mărturisește într-un interviu că, înainte de a-și scrie romanul, a studiat metodele pe care le-a folosit KGB-ul de-a lungul anilor în diferite țări pentru a organiza tulburări sociale și a răsturna guverne. Iată de ce violențele de la 7 aprilie 2009 au putut fi descrise într-o carte publicată în 1987. Realitatea se naște din literatură, nu invers, considera Jorge Luis Borges.